

ČESKÁ REPUBLIKA - Český telekomunikační úřad
Sokolovská 219
Praha 9
190 00

Doručeno osobně do podatelny

Název návrhu dokumentu ke konzultaci:

Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz

Číslo jednací: ČTÚ-50 004/2012-613

Dotčený subjekt:

PPF a.s.
Evropská 2690/17, P.O. Box 177
160 41 Praha 6
IČ: 250 99 345
Zastoupená: Mgr. Lubomír Král

Kontaktní osoba:

Robert Ševela
Tel: +420 606 620 431
E-mail: sevela@ppf.cz

Datum: Praha, 11. května 2012

1. Úvod

Jménem společnosti PPF, a.s. (dále jen „PPF“), člena skupiny PPF Vám zasíláme níže uvedené připomínky k Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz (dále jen „Vyhlášení“ či „Výběrové řízení“), které Český telekomunikační úřad (dále jen „ČTÚ“) dne 20. 3. 2012 předložil ke konzultaci v rámci § 130 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích, ve znění pozdějších předpisů).

PPF vítá možnost vyjádřit se k návrhu základních principů Výběrového řízení v rámci veřejné konzultace podle § 130 zákona o elektronických komunikacích. Věříme, že reflektování našich připomínek v závazném znění Vyhlášení výběrového řízení je klíčové

k umožnění dosažení deklarovaných cílů Výběrového řízení a specifikace některých podmínek dle našich návrhů umožní předejít případným sporům mezi účastníky trhu mobilních komunikací plynoucích z rizika možného rozdílného výkladu těchto podmínek ve znění, jak byly formulovány ve Vyhlášení. PPF své návrhy, připomínky a otázky k podmínkám Výběrového řízení podává z titulu vážného zájemce o vstup na český trh mobilních komunikací. I přes vysokou míru penetrace služeb mobilní telekomunikace a v současné době velmi dominantní postavení stávajících mobilních operátorů („stávající MNO“) považujeme český trh za velmi atraktivní z pohledu možného vstupu nového operátora na trh.

V České republice, na rozdíl od mnohých jiných evropských trhů, nedošlo k rozvinutí velkoobchodního trhu, který by pravděpodobně přispěl k posílení konkurence mezi operátory ve prospěch zákazníků mobilních služeb. Tento fakt přičítáme, i z naší historické zkušenosti, primárně neochotě stávajících MNO poskytnout potenciálním zájemcům o vstup na trh velkoobchodní přístup do existujících mobilních sítí za komerčně akceptovatelných podmínek. Proto považujeme Výběrové řízení za první reálnou příležitost pro vstup nového hráče do odvětví mobilních telekomunikací a věříme, že ČTÚ nastaví podmínky aukce tak (jak sám několikrát veřejně prohlásil), aby umožnil efektivní vznik čtvrtého MNO (subjektu, který dosud není pro území České republiky držitel přidělu rádiových kmitočtů v pásmech 900 a 1,800 MHz) poskytujícího plnohodnotné spektrum kvalitnějších celoplošných mobilních služeb.

Jsme přesvědčeni, že vstup nového operátora na trh by měl významný pozitivní vliv jak na samotné atributy poskytovaných služeb mobilní telekomunikace (především cenovou úroveň a transparentnost podmínek), tak na rychlost zavádění moderních technologií (například LTE), které přinesou výrazný skok v kvalitě a flexibilitě poskytovaných služeb. Nové technologie primárně umožní široké veřejnosti snadný přístup k vysokorychlostnímu mobilnímu internetu, který stejně jako Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky („MPO“) považujeme za nutný předpoklad k obecnému hospodářskému růstu a posílení konkurenceschopnosti České republiky na evropských a světových trzích.

Jsme si vědomi mimořádné investiční náročnosti podnikání v telekomunikačním sektoru a jsme ochotni realizovat tuto významnou počáteční investici do rádiových kmitočtů a do budování na nich založené mobilní sítě, i přestože je nutné být v odhadech budoucího hospodářského vývoje v České republice výrazně konzervativnější než v průběhu posledních patnácti let, kdy stávající MNO vynakládali největší část svých investic. Tato případná investice by byla realizována s cílem vybudování plnohodnotného celoplošného mobilního operátora.

Zároveň ale předpokládáme, že ČTÚ bude ochotný reflektováním našich připomínek snížit výraznou počáteční nevýhodu potenciálního nového operátora vstupujícího na trh, která plyne převážně z absence vlastního pokrytí staršími síťovými technologiemi 2G GSM a 3G UMTS. Nastavení podmínek Výběrového řízení tak, aby reálně umožnily příchod nového operátora, je pro ČTÚ dle našeho názoru jedinečná příležitost, jak ve velmi krátkém období dosáhnout cíle spočívajícího ve zlepšení konkurenčního prostředí a zvýšení prospěchu spotřebitelů z četnějších a cenově diferencovaných nabídek služeb.

2. Shrnutí

PPF považuje za jedinou formu nabídky, která může oslovit dostatečně široký okruh zákazníků obhajující velmi vysokou počáteční investici do rádiových kmitočtů a budování sítě, komplexní službu mobilní komunikace pokrývající jak standardní hlasovou službu, tak vysokorychlostní širokopásmový přístup k mobilnímu internetu. K dostatečně široké akceptovatelnosti nabídky potenciálního nového operátora jsou nutnými předpoklady (i) celoplošné pokrytí oběma těmito základními službami a (ii) neexistence jiných bariér pro akceptaci nabídky služeb tohoto nového operátora, jako například nekompatibilita koncových zařízení rozšířených na trhu. Vzhledem k tomu, že v aukci není nabízeno spektrum rádiových kmitočtů umožňující celonárodní pokrytí 2G GSM sítí, musí se nový operátor opírat o možnost získat kapacitě dostatečný příděl kmitočtů v pásmu 800 MHz umožňující mu nabídnout velmi kvalitní službu širokopásmového vysokorychlostního mobilního internetu na celém území ČR.

Zároveň by případnému novému operátorovi mělo být umožněno minimalizovat svou závislost na síťové infrastruktuře stávajících MNO, kteří by v opačném případě i vůči němu mohli uplatňovat svou dominantní tržní sílu a udržovat si touto cestou dominantní tržní sílu i vůči koncovým zákazníkům. Pro naplnění tohoto rámce jsou nezbytná dvě základní pravidla Výběrového řízení: (i) přístup k síti stávajících MNO ve formě národního roamingu a (ii) možnost dosáhnout celoplošného pokrytí službami vysokorychlostního širokopásmového přístupu k mobilnímu internetu prostřednictvím vlastní sítě.

2.1. Národní roaming

PPF velmi pozitivně hodnotí, že ČTÚ navrhuje zavést v rámci podmínek Výběrového řízení Závazek národního roamingu. Tento typ povinnosti stávajících MNO je zcela zásadní pro případný vstup nového operátora a z toho plynoucího zvýšení dynamiky konkurence na trhu elektronických komunikací s pozitivním dopadem na koncové zákazníky.

Potenciální nový operátor bude značně znevýhodněn oproti stávajícím MNO, protože nebude schopen nabízet základní 2G GSM hlasové služby prostřednictvím vlastní sítě.

K okamžiku zahájení komerční nabídky služeb na základě vlastní budované sítě využívající dražené rádiové kmitočty, nejpozději rok po jejich přidělu a tedy pravděpodobně počátkem roku 2014, nelze na českém trhu očekávat vysokou penetraci koncových zařízení schopných přijímat signál v pásmech 800 a 2,600 MHz. Z nabízených rádiových kmitočtů je tedy jen pásmo 1,800 MHz plně kompatibilní s aktuálně dostupnými koncovými zařízeními, včetně současné generace „chytrých telefonů“. PPF proto oceňuje záměr ČTÚ v rámci Výběrového řízení efektivně vyhradit blok B1 v pásmu 1,800 MHz pro případného nového operátora, nicméně podotýká, že vzhledem k horším charakteristikám šíření signálu v pásmu 1,800 MHz na střední a větší vzdálenosti a do interiérů budov oproti pásmu 900 MHz, které je k dispozici stávajícím MNO a nebude dostupné novému operátorovi, nelze ekonomicky dosáhnout celoplošného 2G GSM pokrytí ve vlastní síti.

Z toho plynoucí závislost nového operátora na 2G GSM infrastruktuře stávajících MNO (přímý důsledek absence nabídky rádiových kmitočtů v pásmu 900 MHz) může být dočasně kompenzována národním roamingem, pokud bude ve Vyhlášení dostatečně precizně definován. Dle názoru PPF by ČTÚ měl v závazné verzi Vyhlášení oproti jejímu návrhu zveřejněnému 20. března 2012 jednoznačněji definovat základní povinnosti stávajících MNO týkající se Závazku národního roamingu. Domníváme se také, že podmínky Výběrového řízení musí zabránit tomu, aby rozdílným výkladem některých nejednoznačných ustanovení mohli stávající MNO efektivně blokovat dosažení cíle, který ČTÚ uvalením povinnosti poskytnout národní roaming sleduje, tedy aby národní roaming fungoval jako nástroj, který případnému novému operátorovi umožní poskytovat celý rozsah služeb účinně konkurujících službám stávajících MNO.

Přestože vítáme preferenci ČTÚ, aby smlouvy na základě Závazku národního roamingu byly uzavírány na bázi obchodního jednání, jsme toho názoru, že vzhledem k aktuálnímu stavu na trhu elektronických komunikací a předchozích neúspěšných jednáních o velkoobchodním přístupu k síti vedených na komerční bázi mohou tato jednání vést k oddalování úspěšného uzavření těchto smluv ze strany stávajících MNO. Domníváme se tedy, že ČTÚ by měl konkrétněji vymezit povinnosti subjektů poskytujících národní roaming a prodloužit délku jejich trvání, což bude mít zcela zásadní vliv na pravděpodobnost příchodu nového operátora a zároveň poskytne jistou nepřekročitelnou hranici pro obchodní jednání mezi novým operátorem a stávajícím MNO.

2.2. Celoplošné pokrytí širokopásmovým přístupem k mobilnímu internetu

PPF považuje širokopásmový vysokorychlostní přístup k mobilnímu internetu s využitím technologií 4G LTE za převažující trend technologického pokroku v sektoru elektronických komunikací minimálně po dobu trvání platnosti dražených licencí a bude

svým případným vstupem na trh usilovat o jeho co nejrychlejší rozšíření v České republice ve prospěch zákazníků.

Lze očekávat, že technologický pokrok a rostoucí penetrace koncových zařízení přijímajících signál ve 4G LTE sítích umožní v delším časovém horizontu přeměrovat hlasové služby do 4G LTE sítí při zachování kvality hlasové služby nejméně na úrovni dnes standardní pro 2G GSM sítě. Tento očekávaný trend by v dlouhém horizontu mohl vést ke snížení podstatné slabiny nového operátora spočívající ve výše zmíněné závislosti na 2G GSM infrastruktuře stávajících MNO. Nutnou podmínkou je však dosažení nezávislého celoplošného pokrytí prostřednictvím vlastní 4G LTE sítě. Tento předpoklad je z výše zmíněných důvodů ekonomicky nedosažitelný v pásmech 1,800 a 2,600 MHz.

Chce-li ČTÚ, jak plyne z dosavadních veřejných prohlášení jeho čelných představitelů, skutečně podpořit vstup nového operátora a zvýšit dynamiku konkurence na trhu elektronických komunikací, měl by mu umožnit získat přiděl kmitočtů o dostatečné frekvenční šířce v pásmu 800 MHz. Zájemci o vstup na trh jako potenciální noví operátoři nesmějí být v pásmu 800 MHz vystaveni přímé soutěži se stávajícími MNO. Tuto soutěž by totiž zdaleka nebylo možné považovat za soutěž rovnou. Pokud by byla stávajícím MNO ponechána šance získat v aukci celé pásmo 800 MHz a tím efektivně zablokovat vstup nového operátora na trh, jimi racionálně akceptovatelná cena rádiových kmitočtů v tomto pásmu by mohla reflektovat nejen samotný obchodní potenciál poskytování moderních služeb vysokorychlostního přístupu k mobilnímu internetu na těchto rádiových kmitočtech, ale také „cenu“ placenou za zabránění příchodu nového operátora a zachování současné tržní situace s nízkou dynamikou konkurence, která je pro stávající MNO finančně velmi výhodná (což je nejlépe doloženo dlouhotrvající nadprůměrnou ziskovostí stávajících MNO). Je vysoce pravděpodobné, že pokud ČTÚ nevyhradí část spektra v tomto pásmu novému operátorovi, nebudou vytvořené dostatečné podmínky pro jeho případný příchod na trh. To povede k jeho neúčasti v aukci a pouze proporcionálnímu rozdělení pásma 800 MHz mezi tři stávající MNO maximálně za vyvolávací cenu (pro stávající MNO je šíře nabízeného spektra kapacitně více než dostatečná, což vylučuje dosažení vyšších cen než cen vyvolávacích).

Vzhledem k výše uvedenému jsme toho názoru, že vyhrazení přidělu kmitočtů v pásmu 800 MHz pro případného nového operátora povede i k naplnění sekundárního cíle – maximalizaci výnosu z aukce.

Tvrzení o mimořádné ziskovosti stávajících českých MNO, která je generována převážně na úkor koncových zákazníků, lze dokumentovat například velmi vysokými dosahovanými provozními maržemi. To platí i ve srovnání v rámci jednotlivých nadnárodních telekomunikačních skupin, kterých jsou stávající čeští MNO součástí a kde lze očekávat

prosazování stejné míry provozní efektivity. Kritika vysoké cenové úrovně mobilních služeb nepřichází jen od koncových zákazníků, ale v kontextu negativního dopadu do mezinárodní konkurenceschopnosti České republiky i od MPO¹.

3. Přípomínky k podmínkám Výběrového řízení

3.1. Obecná ustanovení

Je pochopitelné, že ČTÚ ve Vyhlášení klade důraz na využití dražených rádiových kmitočtů za účelem poskytování služeb vysokorychlostního širokopásmového mobilního přístupu k internetu. Pro vyloučení veškerých pochybností by měl ve Vyhlášení ČTÚ uvést, že případný nový operátor bude taktéž oprávněn využít část přidělu kmitočtů k poskytování služeb s využitím technologií 2G GSM.

3.2. Kvalifikační předpoklady

Telekomunikační sektor podléhá přísné regulaci a je specifický úzkou interakcí s veřejným sektorem zastoupeným nezávislým regulátorem. Prostřednictvím sítí elektronických komunikací jsou mnohdy přenášeny důvěrné informace. PPF proto považuje za vhodné rozšířit Kvalifikační předpoklady (kapitola 6.1 Vyhlášení) o transparentnost vlastnické struktury až do úrovně skutečných vlastníků („beneficial owners“).

3.3. Pásmo 800 MHz

Jak je uvedeno výše, PPF považuje reálnou možnost získat přiděl rádiových kmitočtů v pásmu 800 MHz za klíčovou pro vytvoření podmínek k efektivnímu naplnění nejméně dvou z pěti cílů sledovaných ČTÚ vyhlášením Výběrového řízení: (i) podpora hospodářské soutěže v oblasti mobilních služeb a (ii) vytvoření podmínek pro případný vstup dalších subjektů na trh.

Případný nový operátor bude mít vždy značnou nevýhodu oproti stávajícím MNO z důvodu absence vlastní infrastruktury a nutnosti realizovat vysoké investice do nabytí práva užívat rádiové kmitočty a výstavby vlastní 4G sítě od samotného základu bez možnosti využít vlastní existující infrastrukturu. Z ekonomického hlediska nemůže dávat případnému novému operátorovi ekonomický smysl soutěžit s již etablovanými stávajícími MNO o přiděl rádiových kmitočtů v pásmu 800 MHz, který je nezbytný pro možnost dosažení celoplošného pokrytí ve vlastní síti. Stávající MNO disponují průběžným provozním cash flow ze svých současných operací v ČR, které budou ochotni použít pro zabránění vstupu nového celoplošného

¹ <http://www.mpo.cz/dokument102977.html>:

"Trh v České republice nabízí výrazně drahé služby. Jde nám o to, aby čeští občané a stejně tak malé a střední firmy mohli volat laciněji, než je tomu doposud."

operátora a upevnění svého dominantního postavení na trhu mobilních komunikací. To se pravděpodobně projeví ochotou zaplatit za rádiové kmitočty v pásmu 800 MHz cenu výrazně převyšující nejen vyvolávací cenu, ale též cenu ekonomicky obhajitelnou obchodním potenciálem plynoucím z poskytování moderních služeb mobilních komunikací na bázi těchto kmitočtů, která by byla akceptovatelná pro nového operátora. Naopak, pokud by do aukce nevstoupil čtvrtý subjekt, cena rádiových kmitočtů bude velmi pravděpodobně odpovídat pouze vyvolávací ceně.

ČTÚ konstatuje (str. 9 Vyhlášení), že jedním z cílů výběrového řízení je „vytvoření podmínek pro případný vstup dalších subjektů na trh, protože v rámci nabízeného souboru kmitočtů bude možné získat rádiové kmitočty v rozsahu i množství obdobném, který mají v ČR k dispozici současní poskytovatelé mobilních služeb“. PPF podotýká, že toto tvrzení není v určité rovině stoprocentně pravdivé. Veškeré rádiové kmitočty v pásmu 900 MHz, které jediné mohou sloužit k efektivnímu celoplošnému pokrytí pomocí technologií 2G GSM, jsou již přiděleny stávajícím MNO a nemůžou být tedy předmětem Výběrového řízení. Poslední dostupné rádiové kmitočty z pásma 900 MHz (2 x 6,4 MHz) ČTÚ přidělil stávajícím MNO v roce 2009 ve Výběrovém řízení s faktickým vyloučením účasti případných nových operátorů, čímž výrazně omezil možnost příchodu konkurence. Přitom z kapacitních důvodů takové opatření nebylo nezbytné, jak lze dokumentovat koexistencí čtyř licencovaných operátorů v pásmu 900 MHz v některých evropských zemích. Z tohoto pramení poznámka, že rozsah a množství dražených kmitočtů není obdobné.

Není-li pro případného nového operátora za žádných okolností ekonomicky dosažitelné celoplošné pokrytí s využitím technologií 2G GSM, vlastní celoplošné pokrytí alespoň s využitím technologií 4G LTE lze dosáhnout při možnosti získat přiděl rádiových kmitočtů o dostatečné frekvenční šířce v pásmu 800 MHz.

PPF se neztotožňuje s tvrzením ČTÚ, že „Spektrální limity v pásmu 1800 MHz jsou nastaveny tak, aby souvislý úsek rádiových kmitočtů v tomto pásmu, mohl být v souladu s 3S strategií určen pro vybudování další rádiové celoplošné komunikační sítě“. K vybudování celoplošné komunikační sítě s ekonomicky obhajitelnými náklady je dle názoru PPF nutné vyčlenit pro případného nového operátora přiděl rádiových kmitočtů pod úroveň 1 GHz. ČTÚ si v tomto ve Vyhlášení do jisté míry protiřečí, protože sám uvádí předpoklad, že pro zajištění univerzálního širokopásmového pokrytí (celoplošná komunikační síť) bude primárně využito spektrum v pásmu 800 MHz, zatímco spektrum v pásmech 1,800 a 2,600 MHz poslouží spíše k zajištění cíle kapacitního pokrytí.

Nezbytnost přístupu k rádiovým kmitočtům pod úrovní 1 GHz vyzdvihuje například i veřejně dostupná studie PA Consulting Group² zpracovaná pro Ministerstvo hospodářství Nizozemska. I na jejím základě pro naplnění cíle usnadnit vstup nového operátora na trh zvažuje holandská vláda vyhradit v rámci aukce kmitočtů plánované na říjen 2012 dva bloky v pásmu 800 MHz a jeden blok v pásmu 900 MHz pro případného nového mobilního operátora.

ČTÚ sám oprávněně uznal klíčovost pásma pod úrovní 1 GHz pro vstup nového operátora v dokumentu Základní principy výběrového řízení – aukce na udělení práv k využívání rádiových kmitočtů v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz publikovaném 1. září 2011, kde alespoň zvažoval nastavení odlišných výší spektrálních limitů pro pásmo 800 MHz pro subjekty s přidělem a bez přidělu kmitočtů v pásmu 900 MHz. PPF je toho názoru, že (i) neodůvodněné vypuštění pravidla reflektujících klíčovou roli kmitočtů pod úrovní 1 GHz pro možnost vstupu nového operátora a (ii) nezohlednění přidělu kmitočtů v pásmu 900 MHz držených stávajícími MNO (Telefónica O2 - 12,4 MHz; T-Mobile - 12,4 MHz; Vodafone 10,0 MHz) ve Vyhlášení výběrového řízení ze dne 23. března 2012 je v přímém rozporu s výše citovanými cíli ČTÚ. V souvislosti s výše popsanou očekávanou snahou současných MNO blokovat vstup nového operátora na trh pro ochránění současné tržní pozice s nízkou úrovní konkurence prostřednictvím ochoty akceptovat mimořádně vysokou cenu za kmitočty v pásmu 800 MHz navrhuje PPF vyhrazení dvou bloků A pro případného nového operátora například prostřednictvím samostatné aukce těchto bloků s účastí omezenou na subjekty bez přidělu v pásmu 900 MHz („před-aukce“).

PPF respektuje právo ČTÚ stanovit vyvolávací cenu rádiových kmitočtů dle vlastního uvážení a analýzy. Jen bychom rádi vyzdvihli riziko, že ČTÚ může efektivně zabránit vstupu plnohodnotného nového operátora s ambicí dosáhnout celoplošného pokrytí tím, že pro něj v návrhu Vyhlášení stanovil stejnou vyvolávací cenu standardního bloku kmitočtů v pásmu 800 MHz jako pro stávající MNO. Tím by jen ČTÚ pomohl upevnit dominantní postavení stávajících MNO, kterým stačí díky své existující infrastruktuře v součtu s aukční cenou rádiových kmitočtů do rozvoje sítí LTE investovat podstatně méně, než kolik by musel investovat případný nový operátor. V souladu s navrženou strukturou vyhrazení dva bloky A o celkové velikosti 2 x 10 MHz pro případného nového operátora prostřednictvím před-aukce navrhuje, aby vyvolávací cena takto vyhrazených standardních bloků A 2 x 5 MHz byla diferencovaná oproti vyvolávací ceně pro stávající MNO.

² <http://www.rijksoverheid.nl/bestanden/documenten-en-publicaties/rapporten/2010/09/23/study-on-comparability-of-frequency-bands-in-different-business-models/study-on-comparability-of-frequency-bands-in-different-business-models.pdf>

Z analýzy GrantThornton v zahrnuté v prezentaci „AUKCE SPEKTRA aukční podmínky“ představené dne 2. dubna 2012 na pracovním setkání s novináři vyplývá, že ČTÚ stanovil vyvolávací cenu bloku A rámcově na úrovni průměru cen dosažených v doposud konaných obdobných evropských aukcích.

PPF by k tomuto srovnání nicméně ráda dodala, že aukce doposud proběhly hlavně v rozvinutých západoevropských zemích, jejichž průměrné reálné HDP na hlavu³ jako souhrnný ukazatel míry rozvoje ekonomiky dosahuje 111% průměru EU-27 oproti 80% pro Českou republiku. Výše diskutovaná vysoká cenová úroveň mobilních služeb v ČR by neměla být uvažována jako faktor kompenzující tento rozdíl v rozvinutosti srovnávaných ekonomik a to platí hlavně pro případného nového operátora, který svým vstupem na trh chce tento nepříznivý stav předražených mobilních služeb změnit. Nadto jde v případě výše uvedeného srovnání o finálních cen dosažených v aukcích a ne o ceny vyvolávací.

PPF proto navrhuje určit vyvolávací cenu pro dva standardní bloky A nabídnuté prostřednictvím před-aukce potenciálním novým operátorům na 600.000.000 Kč za jeden blok. Vzhledem k nemožnosti financovat akvizici práv k užívání kmitočtů z průběžně generovaného provozního cash-flow na rozdíl od stávajících MNO PPF navrhuje úhradu této ceny ve formě splátek během období deseti let od právní moci rozhodnutí o přidělu frekvencí.

Pro srovnání bychom rádi uvedli, že za výše zmíněný dodatečný přiděl rádiových kmitočtů v pásmu 900 MHz, které vykazuje obdobné kvality z hlediska šíření signálu na větší vzdálenosti a do interiérů budov jako pásmo 800 MHz, současní MNO v roce 2009 zaplatili dle vzorce determinovaného ČTÚ 247.500.000 Kč (po přepočtu na velikost standardního bloku A 5 x 2MHz, tedy 25 kmitočtových kanálů 2 x 200 kHz a dobu platnosti licence 15 let, kde vycházíme z ceny určené ČTÚ 55.000 Kč za jeden kmitočtový kanál za měsíc).

Přestože ČTÚ uvádí, že maximalizace výnosu z aukce není hlavním cílem výběrového řízení, PPF konstatuje, že vyčlenění dvou bloků A v pásmu 800MHz o celkové velikosti 2 x 10 MHz do „před-aukce“ by pravděpodobně mělo pozitivní dopad i na celkový výnos aukce. Neakceptuje-li ČTÚ tuto připomínku, pravděpodobnost, že se do Výběrového řízení přihlásí i jiné subjekty než současní MNO, zůstane velmi malá. Jak jsme uvedli výše, tato situace velmi pravděpodobně povede k (i) poměrnému rozdělení pásma 800 MHz mezi současné operátory za cenu nepřevyšující vyvolávací cenu, (ii) neprojevení zájmu o blok B1 vyhrazený pro případného nového operátora a (iii) k faktické nemožnosti zájemcům přidělit všechny bloky C v párové části spektra v pásmu 2,600 MHz s celkovou frekvenční šířkou 2 x 70 MHz

³ Eurostat: 2010, po přepočtu na paritu kupní síly

kvůli spektrálnímu limitu 2 x 20 MHz, což pro toto pásmo zároveň vylučuje dosažení vyšší ceny v aukci než ceny vyvolávací.

3.4. Pásmo 1800 MHz

PPF navrhuje sloučit konkrétní bloky B1 a B2. Případnému novému operátorovi by tak bylo umožněno efektivně využívat celou šířku bloku pro provozování technologií 4G LTE ve standardní šířce 2 x 15 MHz, což věříme, že ČTÚ vyhrazením tohoto bloku pro nového operátora původně zamýšlel. Nedojde-li ke sloučení těchto dvou bloků, efektivní šířka bloku B1 využitelná novým operátorem bude zúžena o povinné odstupy 2 x 200 kHz mezi hranou kanálu LTE a hranou kanálu nosného kmitočtu GSM mezi sousedícími sítěmi LTE a GSM, protože jsou v otázce řešení interferencí v pásmu 1,800 upřednostňované technologie 2G GSM (provozovaná v tomto pásmu stávajícími MNO) oproti technologiím 4G LTE (potenciálně provozovaným novým operátorem díky možnosti získat blok B1). I jen toto malé zúžení využitelného pásma by vedlo nemožnosti uplatnit 4G LTE technologii ve standardní šíři 2 x 15 MHz a celkově tedy výrazně snížilo efektivitu využití dostupného spektra.

Dle podmínek obsažených ve výše zmíněném dokumentu Základní principy výběrového řízení ČTÚ uvažoval o nabídce celistvého bloku 2 x 15,6 MHz zahrnujícího jak blok B1, tak velkou část bloku B2, což dle našeho názoru pro případného nového operátora umožňovalo výrazně efektivnější řešení problému interference mezi technologiemi 2G GSM a 4G LTE. Změna podmínek implementovaná ve Vyhlášení jde výrazně v neprospěch případného nového operátora a naopak ku prospěchu stávajících MNO, kteří by se v rámci preference zachování kontinuity spektra pravděpodobně řadili mezi nejpravděpodobnější zájemce o samostatný blok B2.

Bude-li v pásmu 1,800 MHz (i) zachována celistvost bloku B1 o šířce 2 x 15 MHz, (ii) definice spektrálního limitu 2 x 23 MHz v úhrnu s šíří spektra již drženého stávajícími MNO a (iii) ČTÚ akceptuje návrh PPF na sloučení bloků B1 a B2, bude významná nevýhoda nového operátora spočívající v absenci předchozího přidělu kmitočtů v tomto pásmu většinově kompenzována. Navržená struktura aukce kmitočtů v pásmu 1,800 MHz je základním elementem zvyšující pravděpodobnost vstupu nového operátora na trh jako jednoho ze základních cílů Výběrového řízení. Sama o sobě je ale jednoznačně nedostatečná. ČTÚ by měl taktéž dostatečně zohlednit rozdílný charakter pokrytí v kmitočtových pásmech nad a pod úrovní 1 GHz z hlediska ekonomicky dosažitelného teritoriálního pokrytí a obdobně jako pro pásmo 1,800 MHz umožnit novému operátorovi kompenzovat svou nevýhodu plynoucí z absence přidělu v pásmu 900 MHz změnou struktury aukce pro pásmo 800 MHz (viz výše).

Bude-li akceptován návrh PPF na vyčlenění dvou bloků A v pásmu 800 MHz do předaukce s účastí omezenou pro případné nové operátory, PPF navrhuje do této předaukce vyčlenit i blok B1 v pásmu 1,800 MHz (případně sloučený s blokem B2, bude-li akceptována připomínka výše).

3.5. Pásmo 2600 MHz

K navržené struktuře aukce párových a nepárových kmitočtů v pásmu 2,600 MHz PPF nemá zásadní výhrady.

V souhrnu pro kmitočtová pásma nad úrovní 1 GHz bychom jen rádi dodali, že párové kmitočty v pásmu 2,100 MHz nejsou předmětem Výběrového řízení a ani být nemůžou, jelikož celá šíře pásma 2 x 60 MHz již byla přidělena stávajícím MNO v objemově významných blocích 2 x 20 MHz. PPF tuto významnou nevýhodu pro případného nového operátora oproti stávajícím MNO proto navrhuje řešit prostřednictvím rozšíření definice národního roamingu (viz níže).

3.6. Podmínky účelného využívání rádiových kmitočtů

PPF vítá vtělení podmínek účelného využívání rádiových kmitočtů do Výběrového řízení, protože tím je předcházeno riziku opakování negativní zkušenosti zákazníků s oddalováním zavádění technologií 3G UMTS stávajícími MNO obecně neochotnými investovat do nových technologií.

PPF proto v oblasti rozvojových kritérií navrhuje pouze změny, které v žádném případě nebudou mít negativní dopad na rychlost zavádění nebo na teritoriální dostupnost mobilních služeb poskytovaných na bázi dražených rádiových kmitočtů. Jejich zohledněním by nicméně na případného nového operátora přestaly být kladeny diskriminační požadavky, které nezohledňují, že bude muset začít budovat svou síťovou infrastrukturu od samého počátku na rozdíl od současných MNO, kteří již dávno dosáhli celoplošného pokrytí technologiemi 2G GSM a budou ve velké míře moci využít existující infrastrukturu pro rozvoj pokrytí technologiemi 4G LTE.

3.6.1. Zahájení účelného využívání rádiových kmitočtů

PPF konstatuje, že povinnost zahájení účelného využívání rádiových kmitočtů ve lhůtě jednoho roku od právní moci přidělu kmitočtů uvalená bez rozdílu jak na stávající MNO, tak na případného nového operátora naráží na technické možnosti dodavatelů síťových technologií. PPF připomíná, že případný nový operátor by musel po přidělu frekvencí začít budovat síťovou infrastrukturu od samého začátku, na rozdíl stávajících MNO s plně vybudovanými sítěmi, které do velké míry budou moci být využity pro instalaci nových

technologií vysokorychlostního širokopásmového mobilního přístupu k internetu. Pro případného nového operátora je s ohledem na pravidla Závazku národního roamingu nutné před zahájením komerční nabídky služeb dosáhnout pokrytí alespoň 20% populace pro získání nároku na národní roaming, jelikož nabídka služeb mobilní komunikace bez celoplošného pokrytí nemůže být vůči nabídce současných MNO konkurenceschopná.

PPF proto navrhuje, aby ČTÚ diferencoval tuto lhůtu pro stávající MNO a případného nového operátora. Alternativní řešení je akceptace níže uvedeného návrhu uvalit na stávající MNO povinnost kolokace, což podpoří efektivní postup šíření pokrytí ve vlastní síti a umožní splnit podmínku nároku na národní roaming v původním znění navrženým ČTÚ. Vzhledem k záměru PPF nabídnout zákazníkům kvalitní služby v co možná nejkratším horizontu preferujeme, aby se ČTÚ přiklonil k tomuto alternativnímu řešení.

3.6.2. Budování sítě novým operátorem

Za účelem (i) vytvoření podmínek pro případný vstup dalších subjektů na trh v souladu s cíli Výběrového řízení, (ii) snížení dopadu budování případné čtvrté mobilní sítě novým operátorem v sídelních oblastech a přírodní krajině a (iii) zajištění účelného využívání existující infrastruktury PPF navrhuje, aby ČTÚ uvalil obecnou povinnost na stávající MNO, kteří získají přiděl jakýchkoliv rádiových kmitočtů v rámci Výběrového řízení, umožnit případnému novému operátorovi instalovat vlastní rádiovou technologii na střešní instalace či stožáry stávajících MNO (tzv. „pasivní site sharing“ či „kolokace“) za předpokladu, že případný nový operátor dotčenému stávajícímu MNO uhradí s tím spojené oprávněné náklady.

Dále podotýkáme, že již v současné době probíhá úzká spolupráce mezi dvěma stávajícími MNO (společnosti Telefónica Czech Republic, a.s. a T-Mobile Czech Republic a.s.) v oblasti sdílení infrastruktury pro síť 3G UMTS. Lze důvodně předpokládat, že sdílení infrastruktury mezi těmito stávajícími MNO bude využito i u výstavby sítě na bázi kmitočtů v pásmu 800 MHz. Je pravděpodobné, že ze strany těchto stávajících MNO nebude zájem případného nového operátora začlenit do jednání o sdílení infrastruktury za účelem získání konkurenční výhody spočívající v dřívější nabídce služeb s využitím technologií 4G LTE. Tento fakt zvyšuje důležitost přijetí výše navrženého pravidla na ochranu případného nového operátora proti riziku takového koordinovaného jednání stávajících MNO podkopávajícího konkurenceschopnost případného nového operátora a ve svém důsledku od počátku zabraňujícímu jeho příchodu na trh.

V tomto kontextu bychom rádi připomněli, že sdílení pasivní infrastruktury MPO klasifikovalo jako jeden z nástrojů, pomocí kterých by mělo být dosaženo cílů Státní politiky v elektronických komunikacích - Digitální Česko, publikované 8. dubna 2010. Naprosto

souhlasíme s argumentací MPO, že na pasivní infrastrukturu připadá velká část nákladů na budování přístupových sítí a jejím sdílením bude výrazně ulehčen vstup nových subjektů na trh. Hrozící znemožnění využívání volné kapacity pasivní infrastruktury stávajících MNO případným novým operátorem by bylo čistě nástrojem, jak mu klást dodatečné bariéry pro vstup na trh, což povede jen k prodlení v dostupnosti moderních služeb vysokorychlostního mobilního přístupu k internetu široké veřejnosti. Investice vynakládané do zdvojování pasivní infrastruktury by byly naprosto ekonomicky zbytečné a v konečném důsledku by jejich náklady nesl konečný spotřebitel, čemuž se chce PPF v maximálním možné míře vyhnout. Vnímáme jako jednu z hlavních rolí nezávislého regulátora, aby v síťových odvětvích vedoucích k přirozeně monopolní či oligopolní struktuře trhu bylo nově vstupujícím hráčům umožněno předcházet takovýmto investicím s nulovým ekonomickým přínosem pro spotřebitele.

Dojde-li k budování čtvrté mobilní sítě, PPF by za účelem splnění podmínek účelného využívání kmitočtů a záměru poskytnout zákazníkům celoplošné moderní služby vysokorychlostního širokopásmového mobilního přístupu k internetu ráda postupovala s rozšiřováním pokrytí v rámci své mobilní sítě co možná nejrychleji. Věříme, že pro dosažení společného cíle učinit vysokorychlostní mobilní internet dostupný všem občanům České republiky v co nejkratším čase bude ČTÚ schopný reagovat na zvýšené nároky na jeho vnitřní kapacity v otázce administrativních úkonů (například schvalování individuálního oprávnění pro využití rádiových kmitočtů na jednotlivých základnových stanicích či přiděl kmitočtů pro mikrovlnné rádiové propojení jednotlivých základnových stanic) spojených převážně s budováním radiové části nové mobilní sítě.

3.6.3. Rozvojová kritéria pro využívání rádiových kmitočtů v pásmu 2600 MHz

ČTÚ by měl v rámci rozvojových kritérií zohlednit šanci nového operátora získat současně jak blok B1 v pásmu 1,800 MHz, tak přiděl kmitočtů v pásmu 2,600 MHz. Vzhledem ke (i) špatným parametrům šíření signálu v pásmu 2,600 MHz na střední a delší vzdálenosti a do vnitřních prostor budov a (ii) nutnosti budovat hustou síť s extrémně vysokým počtem základnových stanic (i pro dosažení požadovaného pokrytí 30% populace) je ekonomičtější pokrytí v pásmu 2,600 MHz využívat jen v oblastech s velmi hustým osídlením a očekávaným mimořádně vysokým provozem v síti pro posílení kapacity služeb vysokorychlostního přístupu k internetu poskytovaných na bázi rádiových kmitočtů v pásmech 800 MHz a/nebo 1,800 MHz. Zákazník bude díky v budoucnosti dostupným koncovým zařízením podporujícím příjem signálu ve všech kmitočtových pásmech, které jsou předmětem výběrového řízení, indiferentní k tomu, v jakém pásmu je služba fakticky poskytována. PPF proto navrhuje hodnotit dosažení minimálního požadovaného populačního pokrytí v pásmech 1,800 MHz a

2,600 MHz společně a rozšířit definici pokrytí v kapitole 5.3.3 Rozvojová kritéria pro využívání rádiových kmitočtů v pásmu 2600 MHz následně: *“Pokrytím se rozumí provozování veřejné sítě elektronických komunikací s využitím vlastních kmitočtových přidělů získaných ve výběrovém řízení v pásmu 1800 MHz nebo 2600 MHz, která je schopna poskytovat službu vysokorychlostního připojení k internetu.”* Definice požadovaného populačního pokrytí v pásmu 2,600 MHz by tak byla konzistentní s definicí pokrytí v 5.3.2 Rozvojová kritéria pro využívání rádiových kmitočtů v pásmu 1800 MHz.

3.6.4. Rozvojová kritéria pro využívání rádiových kmitočtů v pásmu 1800 MHz

Za předpokladu, že blok B1 zůstane efektivně vyhrazen pro případného nového mobilního operátora, lze očekávat, že prioritní zájem o bloky B2 a B3 v pásmu 1,800 MHz (případně jen bloky B3, bude-li akceptována připomínka výše) budou mít stávající MNO. PPF považuje neuválení žádných rozvojových kritérií na bloky B2 a B3 za diskriminační pro případného nového operátora, ba přímo prvek protekcionismu stávajících MNO, což je ve flagrantním rozporu s deklarovanými cíli Výběrového řízení. ČTÚ by měl usilovat o účelné využívání nejen bloku B1 vyhrazeného pro nového operátora, ale též bloků B2 a B3, které mohou získat i stávající MNO, tím, že na tyto bloky uvalí obdobné rozvojové kritérium jako na blok B1 s rozdílem, že v logice rozvojových kritérií uplatněných pro pásma 800 MHz a 2,600 MHz pro stávající MNO (držitele přidělů v pásmu 900 MHz) by termín pro dosažení pokrytí minimálně 50% populace ČR měl být 5 let ode dne právní moci rozhodnutí o udělení přidělů rádiových kmitočtů.

PPF zastává názor, že ČTÚ by neměl opomenout uvalení rozvojových kritérií na bloky B2 a B3 z dvou hlavních důvodů:

- (i) Moderní technologie vysokorychlostního širokopásmového mobilního přístupu k internetu (například LTE) jsou definované i pro užší frekvenční bloky (například 1.4 MHz a 3.0 MHz). Kombinace bloků B3.2 a B3.3, respektive B3.4 a 3.5 jsou využitelné pro technologie LTE ve standardní frekvenční šířce 1.4 MHz a kombinace tří bloků mezi B3.6 a B3.9 je využitelná pro technologie LTE i ve standardní frekvenční šířce 3.0 MHz.
- (ii) Lze očekávat, že v souladu s oprávněným záměrem ČTÚ zachovat celistvost bloků (kontinuitu spektra), o bloky B2 a B3 rozšíří stávající MNO své předchozí přílehlé přiděly v pásmu 1,800 MHz. Předchozí přiděly současných MNO v pásmu 1,800 MHz byly doposud využívány pro poskytování 2G GSM služeb. Do budoucna lze však očekávat jejich využívání taktéž pro pokrytí moderními technologiemi vysokorychlostního širokopásmového mobilního přístupu k internetu. V kombinaci s draženými bloky B2 a B3 by tak stávající MNO získali souvislé bloky v pásmu 1,800 MHz o frekvenční šířce 5 MHz a větší, přičemž na bloky se standardní frekvenční

šířkou 5 MHz o stejné kapacitě přenášených dat v pásmech 800 MHz a 2,600 MHz ČTÚ rozvojová kritéria uvaluje.

3.6.5. Zápočet pokrytí v pásmu 2,100 MHz do rozvojových kritérií pro pásmo 800 MHz

PPF nesouhlasí s možností zápočtu pokrytí s využitím kmitočtů v pásmu 2,100 MHz oproti rozvojovým kritériím garantujícím účelné využití kmitočtů v pásmu 800 MHz. Dle názoru PPF by měl Závazek národního roamingu být rozšířen o přístup do komunikačních sítí na bázi kmitočtů 2,100 MHz (viz níže). Tyto dvě připomínky je nutné posuzovat společně.

Možnost započítávat pokrytí v pásmu 2,100 MHz oproti rozvojovým kritériím pro pásmo 800 MHz zvýhodňuje konkrétního stávajícího MNO, který splní podmínky zápočtu, jak zmiňuje sám ČTÚ v textu Vyhlášení, a to nejen oproti ostatním stávajícím MNO, nýbrž hlavně oproti případnému novému operátorovi. Možnost takového stávajícího MNO výrazně rychleji pokrýt ekonomicky atraktivní oblasti s vysokou hustotou zalidnění, vyšší kupní silou a tedy předpokládaným vyšším počtem potenciálních zákazníků (hlavní sídla ČR) by mu zajišťovala významný náskok pro učinění první komerční nabídky služeb vysokorychlostního širokopásmového mobilního přístupu k internetu a tím přímo komplikovala vstup případného nového operátora na trh.

PPF možnost zápočtu pokrytí v pásmu 2,100 MHz považuje za prvek подрývající koncept podmínek účelného využívání kmitočtů a rozvojových podmínek. ČTÚ zmiňuje, že využití dražených kmitočtů by mělo mít *“značný význam pro další rozvoj služeb elektronických komunikací na kvalitativně vyšší úrovni než současně poskytované mobilní přístupové služby”*. ČTÚ dále předpokládá, že mobilní sítě se budou významně podílet na splnění cílů Digitálního programu pro Evropu a dokumentu Digitální Česko, které anticipují dostupnost přístupových rychlostí k internetu významně převyšujících rychlosti současných mobilních přístupových služeb. Změkčení rozvojových kritérií možností započítávat pokrytí v pásmu 2,100 MHz by mohlo zapříčinit nedostupnost služeb na této kvalitativně vyšší úrovni v některých regionech po celou dobu trvání lhůty pěti let od právní moci rozhodnutí.

3.6.6. Odklad lhůty pro plnění rozvojových kritérií pro nového operátora

ČTÚ navrhuje diferencovat lhůtu pro splnění rozvojových kritérií pro kmitočtová pásma přidělovaná ve Výběrovém řízení pro stávající MNO a případného nového operátora. Oceňujeme tento přístup, protože vychází z odlišné startovací pozice těchto dvou typů subjektů z hlediska budování sítě a v případě nového operátora i z hlediska budování celé své provozní organizace.

Dle názoru PPF ale tyto rozdíly zdaleka nejsou reflektovány dostatečně, protože ČTÚ navrhuje pouze roční odklad pro případného nového operátora oproti pětileté lhůtě poskytnuté stávajícím MNO. Navrhujeme proto tento odklad lhůty pro případného nového operátora prodloužit na minimálně tři roky.

Jednoznačným záměrem PPF je dosáhnout celonárodního pokrytí moderními službami vysokorychlostního mobilního přístupu co možná nejrychleji, i za účelem získání určité konkurenční výhody oproti stávajícím MNO, nicméně chceme se tímto návrhem vyvarovat případných sankcí ze strany ČTÚ v případě realizace rizika výskytu faktorů mimo naši kontrolu negativně ovlivňujících schopnost tohoto cíle dosáhnout.

3.7. Národní roaming

PPF konstatuje, že princip národního roamingu a práva a povinnosti Oprávněného zájemce jsou ve Vyhlášení uvedeny pouze ve velmi obecné rovině. Rozdílným výkladem definice Závazku národního roamingu a s tím spojených povinností by stávající MNO mohli efektivně blokovat či alespoň výrazně komplikovat vstup nového operátora (Oprávněného zájemce o národní roaming) na trh, což by bylo v přímém rozporu s cíli, které ČTÚ uvalením Závazku národního roamingu sleduje. Případné průtahy ve vyjednávání konkrétních podmínek na základě jen rámcové definice národního roamingu uvedené ve Vyhlášení můžou mít výrazný negativní dopad na schopnost případného nového operátora zahájit poskytovat komerční službu v souladu s podmínkami účelného využívání rádiových kmitočtů. Konkrétněji specifikované povinnosti poskytovatelů národního roamingu by měly tvořit jistou konkrétní nepřekročitelnou hranici pro obchodní jednání mezi novým operátorem a stávajícím MNO, což by tato jednání významně usnadnilo.

- (i) Pro splnění účelu národního roamingu musí být podmínka pokrytí 20% obyvatelstva České republiky neutrální z hlediska použité technologie. Nárok oprávněného žadatele na přístup k veřejné komunikační síti provozované s využitím rádiových kmitočtů v pásmech 900 MHz a 1,800 MHz pro poskytování služeb 2G GSM (případně i 3G UMTS služeb, bude-li reflektována připomínka níže) musí vznikat, i pokud ve vlastní síti dosáhne Oprávněný zájemce populačního pokrytí 20% službami vysokorychlostního mobilního přístupu k internetu (například 4G LTE), zatímco tato míra pokrytí ve vlastní síti nebude dosažena pro služby 2G GSM (případně 3G UMTS služeb, bude-li reflektována připomínka níže). PPF bude budování vlastního pokrytí službami 2G GSM zvažovat v závislosti na tržní situaci, nicméně přednostně chceme rozvíjet síť 4G LTE, což by také mělo konečným zákazníkům přinést hlavní přidanou hodnotu. Proto bychom byli rádi od ČTÚ ujištění, že podmínka nároku na národní roaming je vázaná na dosažení pokrytí touto sítí.

Pro zamezení veškerých pochybností by měl tedy ČTÚ ve Vyhlášení jednoznačně uvést, že pokrytím za účelem splnění definice Oprávněného zájemce se rozumí provozování veřejné sítě elektronických komunikací s využitím jakýchkoliv technologií a vlastních kmitočtových přidělů získaných ve výběrovém řízení v pásmu 800 MHz, 1,800 MHz nebo 2,600 MHz.

- (ii) Pro zamezení veškerých pochybností by měl ČTÚ doplnit druhou část definice Oprávněných zájemců o národní roaming následně: *„a dále zájemců, kteří získají v tomto výběrovém řízení přiděl rádiových kmitočtů v pásmu 800 MHz a zároveň nejsou držiteli přidělu rádiových kmitočtů v pásmu 900 MHz, bez ohledu na velikost případného přidělu kmitočtů v pásmech 1,800 MHz a 2,600 MHz.“*
- (iii) Oprávněnému zájemci o národní roaming musí zůstat nárok na přístup k veřejné komunikační síti provozované s využitím rádiových kmitočtů v pásmech 900 a 1,800 MHz pro poskytování služeb 2G GSM (případně i 3G UMTS, bude-li reflektována níže uvedená připomínka) i na konkrétním území, které již sám pokryl službami vysokorychlostního mobilního přístupu k internetu (například 4G LTE). ČTÚ by měl tuto podmínku uvést ve Vyhlášení pro zamezení případných sporů mezi oprávněným zájemcem a poskytovatelem národního roamingu vyplývajících z možného rozdílného výkladu definice Závazku národního roamingu.
- (iv) Výše maximální ceny za poskytnutí přístupu formou národního roamingu by v podmínkách Výběrového řízení měla být precizněji definována pro zamezení případných sporů mezi Oprávněným zájemcem a subjektem povinným přistoupit k Závazku národního roamingu. PPF je toho názoru, že poplatek za přístup a původ volání (originaci) ve veřejné mobilní síti poskytovatele národního roamingu by za žádných okolností neměl přesáhnout regulovaný poplatek za ukončení volání (terminaci) platný v České republice v daném okamžiku. Případný poplatek za tranzit v síti poskytovatele národního roamingu by svou výší měl být pouze nevýznamný ve srovnání s výší poplatku za originaci.

ČTÚ by v rámci zpřesnění podmínek pro stanovení maximální ceny národního roamingu měl předejít riziku, kterému by mohl být vystaven Oprávněný zájemce o národní roaming, spočívajícímu v možnosti stávajících MNO stanovovat cenu pro vlastní hlasovou službu pod úrovní přímých nákladů potenciálního nového operátora na národní roaming (přichází v úvahu hlavně pro prémiové zákazníky stávajících MNO). Přímé jednotkové náklady Oprávněného zájemce vynakládané na přístup do sítě poskytovatele národního roamingu by jako velkoobchodní cena měly být vždy

nižší než nejnižší efektivní maloobchodní cena nabízená stávajícími MNO svým prémiovým zákazníkům.

- (v) Pro zabránění veškerých pochybností by měl ČTÚ v podmínkách Výběrového řízení explicitně uvést, že oprávněný žadatel má nárok na přístup k veřejné komunikační síti formou národního roamingu celkem během sedmi let od právní moci rozhodnutí o přidělu frekvencí (respektive delší lhůty v závislosti na akceptaci připomínky níže) a že Oprávněný zájemce má nárok požadovat uzavření nové smlouvy na základě Závazku národního roamingu po expiraci předchozí smlouvy i u stejného poskytovatele národního roamingu kdykoliv během pěti let od právní moci rozhodnutí o přidělu kmitočtů.

Doba trvání garantované možnosti získat národní roaming je klíčová pro případného nového mobilního operátora. V kontextu očekávané dlouhodobé návratnosti významné investice do nabytí práv k užívání rádiových kmitočtů a do budování nové moderní mobilní sítě je sedmiletá garance národního roamingu pro případného nového operátora příliš krátká. PPF navrhuje prodloužení, během které je Žadatel povinen postupovat ve smyslu Závazku národního roamingu ve vztahu ke všem žádostem Oprávněných zájemců, na deset let, čímž by byl Závazek národního roamingu uveden v soulad se Závazkem velkoobchodní nabídky.

ČTÚ ve Vyhlášení váže počátek běhu lhůty, během které může Oprávněný zájemce žádat o uzavření smlouvy na základě Závazku národního roamingu, na právní moc rozhodnutí o přidělu kmitočtů. V souladu s rizikem průtahů ve vyjednávání podmínek národního roamingu se stávajícími MNO PPF navrhuje navázat počátek běhu této lhůty na pozdější z (a) dne podpisu smlouvy o národním roamingu, nebo (b) okamžiku splnění podmínky pokrytí, od kdy vstupuje tato případná smlouva v účinnost.

- (vi) Podmínky Výběrového řízení neřeší situaci po expiraci nároku Oprávněného zájemce uzavírat smlouvu o umožnění přístupu k veřejné komunikační síti na základě Závazku národního roamingu. I přestože případný nový operátor dosáhne celoplošného pokrytí službami vysokorychlostního přístupu k mobilnímu internetu v souladu s rozvojovými kritérii (za předpokladu, že získá dostatečný přiděl kmitočtů v pásmu 800 MHz), bude k udržení konkurenceschopnosti své nabídky služeb oproti stávajícím MNO nadále potřebovat přístup k veřejné komunikační síti v pásmech 900 a 1,800 MHz formou národního roamingu za účelem poskytování 2G GSM služeb. Mimo podmínky Výběrového řízení ČTÚ a jeho poradci deklarovali, že novému operátorovi by měl být nadále umožněn přístup k veřejné komunikační síti na základě komerční nabídky díky očekávanému rozvinutí samostatně fungujícího velkoobchodního trhu

virtuálních operátorů, a pokud by se tak náhodou nestalo, ČTÚ novému operátorovi přístup umožní prostřednictvím regulace relevantního trhu č. 8 – přístup a původ volání (originace) ve veřejných mobilních telefonních sítích. Vzhledem k absenci jakéhokoliv dosavadního vývoje konkurence na trhu mobilní originace a omezenosti Závazku velkoobchodní nabídky na kmitočty, které jsou předmětem výběrového řízení (tedy nezahrnutí pásma 900 MHz a dřívějších přidělů v pásmu 1,800 MHz), PPF konstatuje, že zahrnutí výše zmíněných deklarácí ČTÚ přímo do závazných podmínek Výběrového řízení je nutné k poskytnutí alespoň základní jistoty pro případného nového operátora, že po expiraci Závazku národního roamingu mu nebude stávajícími MNO odepřen přístup do veřejné komunikační sítě za účelem omezení konkurence.

Dle názoru PPF definice okruhu telefonních služeb, ke kterým Oprávněný zájemce získá přístup ve formě národního roamingu, nedostatečně kompenzuje významné bariéry, se kterými se potenciální nový operátor bude potýkat při vstupu na trh. Konkrétně jsme toho názoru, že národní roaming musí kromě služeb provozovaných s využitím technologií 2G GSM obsahovat též mobilní přístup k internetu provozovaný s využitím technologií 3G UMTS. Navíc služby vysokorychlostního širokopásmového mobilního přístupu k internetu na bázi technologií 4G LTE nebudou během období minimálně několika let od právní moci přidělu kmitočtů substitutem ke službám mobilního přístupu k internetu na bázi technologií 3G UMTS, protože zatímco koncová zařízení schopná přijímat 3G signál jsou již dnes významně rozšířena mezi zákazníky mobilních služeb, koncová zařízení schopná přijímat 4G signál na českém trhu ještě ani v současnosti dostupná nejsou a jejich penetrace bude i při optimistických očekáváních ohledně technologického vývoje jen postupně narůstat. PPF v případě svého úspěchu ve Výběrovém řízení bude podporovat využívání nových technologií 4G LTE širokou veřejností, nicméně schopnost poskytovat 3G UMTS služby je klíčová pro přechodné období. Rádiové kmitočty v párové části spektra v pásmu 2,100 MHz užívané pro služby 3G UMTS nejsou předmětem výběrového řízení. Celou šíři spektra již ČTÚ přidělil stávajícím MNO v objemově významných blocích 2 x 20 MHz, které stávajícími MNO zdaleka plně nevyužívají, jak zmiňuje sám ČTÚ v připomínce k Návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 154/2005 Sb.⁴

---

⁴ Připomínka ČTÚ k návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 154/2005 Sb., o stanovení výše a způsobu výpočtu poplatků za využívání rádiových kmitočtů a čísel, ve znění pozdějších předpisů:

„Typickým příkladem negativního dopadu uvedeného ustanovení je využívání rádiového spektra k širokopásmovým službám UMTS v pásmu 2,1 GHz. Práva k využívání rádiových kmitočtů (příděly rádiových kmitočtů) získaly v ČR ve výběrových řízeních tři subjekty, které jsou zároveň operátory sítě GSM. Přestože jsou

PPF proto navrhuje částečně kompenzovat tuto nevýhodnou situaci pro případného nového operátora rozšířením věcné definice telefonních služeb, ke kterým Oprávněný zájemce získá přístup prostřednictvím národního roamingu i na služby provozované na základě technologií 3G UMTS a rádiových kmitočtech v pásmu 2,100 MHz.

PPF považuje absenci přístupu ke službám 3G UMTS za bariéru neslučitelnou s příchodem nového operátora a nevidí důvod, (i) proč byly tyto služby z definice národního roamingu v dokumentu Výběrové řízení ze dne 20. března 2012 vyňaty, (ii) proč tím byl věcný obsah Závazku národního roamingu uměle zúžen na 2G GSM služby a (iii) proč ČTÚ z hlediska národního roamingu uplatňuje rozdílný přístup k technologiím a mobilním sítím 2G GSM a 3G UMTS. Je-li tímto důvodem neochota současných MNO poskytnout případnému novému operátorovi přístup do teprve nedávno vybudovaných sítí 3G UMTS, je vhodné připomenout, že kmitočty v pásmu 2,100 MHz byly stávajícím MNO dostupné již od roku 2001, respektive 2005 a jejich dlouhodobé nevyužívání bylo způsobeno primárně neochotou stávajících MNO investovat do nových síťových technologií.

Akceptace této připomínky je dle názoru PPF stěžejní pro příchod případného nového operátora, protože jinak nebude rozsahem svých služeb schopný efektivně konkurovat stávajícím MNO.

- (vii) Obdobně jako pro umělé vyloučení služeb 3G UMTS z věcného obsahu Závazku národního roamingu se PPF vyhrazuje proti úzké definici 2G GSM služeb, ke kterým budou stávající MNO povinni poskytnout přístup. Vyhlášení v rámci definice Závazku velkoobchodní nabídky, který bude muset přijmout i případný nový operátor, klade velký důraz na to, aby rozsah služeb, ke kterým je poskytovatel Velkoobchodní nabídky povinen poskytnout přístup, odpovídal rozsahu a kvalitě služeb, které on sám poskytuje svým konečným zákazníkům, a to včetně závazku odpovídajícím způsobem rozšířit či změnit obsah velkoobchodní nabídky pro pokrytí i jím nově zaváděných

---

tyto subjekty držitelé přidělů již dlouhou dobu (některé 10 let), předpokládaný rozvoj sítí UMTS se nekonal a do dnešního dne nelze pokrytí území signálem chápat jako celoplošné, neboť se jedná spíše o ostrůvky pokrytí v rámci větších měst. Dostupné rádiové spektrum je ve skutečnosti využíváno méně, než z 50%..."

„S ohledem na reálné využití kmitočtů k poskytování služeb širokopásmového přístupu v současné době tedy existuje kmitočtový prostor pro nejméně 3 další zcela srovnatelné operátory UMTS. To, že tito operátoři nemohou vzniknout, je pouze důsledek existence přidělů rádiových kmitočtů výše uvedených subjektů, nikoliv reálného vyčerpání rádiového spektra. Příděly rádiových kmitočtů v pásmu 2 GHz (UMTS) proto zjevně neslouží k účelu, ke kterému byly vydány, tj. k zajištění služeb UMTS v rámci rádiových sítí veřejně dostupných elektronických komunikací.“

služeb. PPF je přesvědčena, že Závazek národního roamingu by měl být strukturován obdobným způsobem jako závazek Velkoobchodní nabídky. Tím by se předešlo například umělého omezování rozsahu 2G GSM služeb (případně těž 3G UMTS služeb, pokud bude reflektována připomínka výše), ke kterým stávající MNO mají povinnost poskytnout přístup prostřednictvím národního roamingu.

V kontextu omezování rozsahu služeb s využitím technologií 2G GSM, ke kterým Oprávněný zájemce získává přístup prostřednictvím národního roamingu, ČTÚ konstatuje, že poskytnutí přístupu k přenosové kapacitě poskytované službou GPRS (General Packet Radio Service) zajistí rovné soutěžní podmínky pro stávající MNO a Oprávněného zájemce o národní roaming, co se týče jejich potenciálu poskytovat inovativní služby s přidanou hodnotou. PPF s tímto tvrzením nesouhlasí, protože i jen s využitím technologií 2G GSM lze například díky technologiím EDGE (Enhanced Data Rates for GSM Evolution) dostupným současným MNO dosahovat vyšších přenosových rychlostí než prostřednictvím GPRS.

- (viii) ČTÚ v sekci 3.2.2 Vyhlášení uvádí, že subjekty povinnými přistoupit k Závazku národního roamingu jsou Žadatelé, kteří „získají kmitočtový úsek o velikosti minimálně 2 x 10 MHz v pásmu 800 MHz a kteří jsou zároveň držiteli přidělu rádiových kmitočtů v pásmech 900 a 1800 MHz“. V nesouladu s touto definicí poradce ČTÚ GrantThornton v ve výše zmíněné prezentaci (str. 6) uvádí, že povinným subjektem je „každý Zájemce, který získá min. 2 x 10 MHz v pásmu 800 MHz (2 bloky) – platí pro stávající i nové MNOs“. Prosíme o nápravu této nesrovnalosti například tím, že ČTÚ uvede definici subjektů povinných přistoupit k Závazku národního roamingu taktéž v sekci 5.7.1 Vyhlášení, kde jsou prezentovány detailní podmínky národního roamingu. ČTÚ by měl v této sekci jednoznačně uvést, že jedním z definičních znaků subjektu povinného přistoupit k Závazku národního roamingu je držba přidělu kmitočtů v pásmu 900 MHz. Nový operátor bude i v případě získání přidělu kmitočtů v pásmu 800 MHz muset figurovat jako Oprávněný zájemce o národní roaming pro získání velkoobchodního přístupu do sítí stávajících MNO. Proto považujeme interpretaci GrantThornton, že by se případný nový operátor mohl stát také subjektem povinným k poskytnutí národního roamingu, jako nelogickou.

Jelikož ale hodláme podpořit vznik velkoobchodního trhu pro MVNO, v otázce Závazku velkoobchodní nabídky vítáme záměr ČTÚ ji uvalit na všechny rádiové kmitočty přidělené ve Výběrovém řízení. To by případného nového operátora řadilo po boku stávajících MNO mezi subjekty povinné přistoupit k tomuto Závazku, s čímž souhlasíme.

- (ix) PPF by dále ráda upozornila na riziko plynoucí pro případného nového operátora z podmínky Výběrového řízení, že stávající MNO je povinen převzít Závazek národního roamingu, jen pokud získá přiděl rádiových kmitočtů v pásmu 800 MHz o celkové velikosti 2 x 10 MHz a větší. V souladu s výše zmíněnou klíčovou rolí pásma 800 MHz PPF považuje za spíše méně pravděpodobné, že by žádný ze stávajících MNO takový přiděl nezískal. Přesto ale nevidíme důvod k začlenění takové podmínky a navrhuje povinnost přistoupit k Závazku národního roamingu podmínit získáním jakéhokoliv přidělu rádiových kmitočtů v aukci v kombinaci s držbou předchozího přidělu kmitočtů v pásmu 900 MHz.
- (x) PPF se obává rizika, že stávající MNO zneužijí geografické omezení rozsahu národního roamingu, které ČTÚ připouští v případě „objektivně prokazatelných kapacitních důvodů“. PPF proto navrhuje tuto možnost z podmínek výběrového řízení vyloučit, čímž by byla v tomto ohledu úprava národního roamingu uvedena v soulad s úpravou velkoobchodní nabídky, kde ČTÚ kapacitní omezení subjektu povinného přijmout Závazek velkoobchodní nabídky nepřipouští.
- (xi) PPF pozitivně hodnotí právo (ne však povinnost) Oprávněného zájemce žádat územní omezování národního roamingu v závislosti na tom, jak bude pokračovat výstavba jeho vlastní sítě. PPF toto pravidlo považuje za předpoklad efektivního fungování konceptu Závazku národního roamingu jako nástroje pro omezení bariér pro vstup případného nového operátora na trh.

3.8. Velkoobchodní nabídka

PPF podporuje rozvoj efektivního velkoobchodního trhu s přístupem k veřejným telekomunikačním sítím, a proto vítá vtělení Závazku velkoobchodní nabídky do podmínek Výběrového řízení. PPF Závazek velkoobchodní nabídky považuje za efektivní nástroj jak předejít pokračování dosavadního negativního vývoje, kdy stávající MNO odpírají přístup do svých sítí potenciálním virtuálním mobilním operátorům („MVNO“) za účelem zachování nízké dynamiky konkurence v sektoru mobilní telekomunikace, což má v konečném důsledku negativní dopad na kvalitu a cenu služeb poskytovaných konečným zákazníkům.

PPF, jako subjekt potenciálně povinný přijmout Závazek velkoobchodní nabídky, by se dále ráda ujistila, že na potenciální MVNO budou moci být kladeny obdobné kvalifikační požadavky jako na samotné Žadatele ve Výběrovém řízení, včetně požadavku transparentní vlastnické struktury až do úrovně skutečných vlastníků, o které PPF navrhuje kvalifikační požadavky Výběrového řízení rozšířit (viz výše), a ekonomické stability eventuálního velkoobchodního partnera..

3.9. Společná ustanovení k Závazku národního roamingu a Závazku velkoobchodní nabídky

Pokud případný nový operátor získá ve výběrovém řízení přiděl jakéhokoliv bloku kmitočtů, bude povinen taktéž přistoupit k Závazku velkoobchodní nabídky.

Případný nový operátor bude muset budovat veškerou síťovou i provozní infrastrukturu nutnou ke svému podnikání od samotného počátku, přičemž bude moci tento proces vzhledem k přetrvávající nejistotě ohledně výsledku Aukce zahájit až v den právní moci rozhodnutí o přidělu frekvencí. S uvážením tohoto faktu nemůže ČTÚ po případném novém operátorovi požadovat uveřejnění referenční nabídky pro splnění Závazku velkoobchodní nabídky do šesti měsíců od právní moci přidělu. Pro případného nového operátora by to přeneseně znamenalo povinnost uveřejnit referenční nabídku jen šest měsíců od zahájení přípravy budování vlastní sítě a též pravděpodobně ještě před zahájením poskytování vlastních komerčních služeb koncovým zákazníkům. PPF podotýká, že v tomto okamžiku případný nový operátor nebude znát náklady vlastního budoucího provozu, což má být dle ČTÚ jeden ze základních vstupů pro determinaci přiměřené ceny za umožnění velkoobchodního přístupu ke své síti. Vzhledem k výši nejistoty spojené s odhadem nákladů vlastního budoucího provozu nebude možné zveřejnit referenční nabídku ani na základě rozumných předpokladů pro tyto neznámé parametry.

PPF proto požaduje, aby na případného nového operátora nebyla kladena tato povinnost, kterou i přes veškerou snahu nebude moci splnit. ČTÚ by měl lhůtu pro zveřejnění referenčních nabídek diferencovat pro stávající MNO a případného nového operátora, kde s přihlédnutím k času nutnému pro budování vlastní provozní organizace a k maximální možné rychlosti výstavby nové sítě by povinnost zveřejnit referenční nabídku případným novým operátorem měla být odložena minimálně o tři roky oproti lhůtě pro předložení referenčních nabídek stávajícími MNO.

3.10. Žádost o udělení práv k využívání rádiových kmitočtů

PPF doporučuje v podmínkách Vyhlášení ošetřit eventualitu, že se do Výběrového řízení přihlásí entita, na níž stávající MNO vykovává přímo nebo nepřímo podstatný vliv nebo osoba se stávajícím MNO jinak propojená. Vzhledem k vyloučení vícenásobné účasti ve výběrovém řízení by to efektivně znamenalo, že se Výběrového řízení v tomto případě nemůže zúčastnit sám dotčený stávající MNO, nicméně touto cestou by mohlo dojít ke snaze obcházet ustanovení například o spektrálních limitech. Proto PPF navrhuje, že pokud se do Výběrového řízení přihlásí osoba propojená se stávajícím MNO na místo dotčeného stávajícího MNO samotného, pro účely ustanovení týkající se spektrálních limitů a jiných povinností vyplývajících z Vyhlášení by tato propojená osoba měla být považována za

stávajícího MNO samotného. V případě účasti osoby majetkově propojené s více stávajícími MNO by pak pro účely uplatnění ustanovení spektrálních limitů měla být velikost přidělů současných MNO sčítána.

3.11. Příloha č. 6 „Postup při šetření rušení rádiového příjmu provozem vysílacích rádiových zařízení širokopásmových mobilních radiokomunikačních sítí

Při provozu mobilních služeb v pásmu 800 MHz hrozí zvýšené riziko rušení služeb digitální terestrické televize (popř. kabelové televize). PPF doporučuje, aby v návrhu řešení případných sporů vyplývajících z takového rušení a ukládání povinnosti jejich odstranění bylo předně umožněno posoudit plný soulad dotčených přijímačů, vysílačů a přenašečů signálu s platnými normami. Při ukládání nápravných opatření by mělo být přihlíženo k celkovým nákladům na odstranění rušení na obou stranách sporu a umožněno vzniklou situaci řešit nejméně nákladným způsobem.

Mgr. Lubomír Král
Člen představenstva